

امام حسین از دیدگاه

بزرگان اندیشمندان مستشرقین غیر مسلمان

سید حسن قریشی

۱. انگری، کابریل

به عوض اینکه واقعه کربلا، موجب ترس طرفداران حسین علیه السلام و علی علیه السلام شود، شجاعت شیعیان را برانگیخت و آنان را به گرفتن انتقام تهییج کرد.^(۱)

۲. ایروینگ، واشنگتن مورخ آمریکایی

در زیر آفتاب سوزان سرزمین خشک و در روی ریگ‌های تغذیده عراق، روح حسین فناپذیر است؛ ای پهلوان، و ای نمونه شجاعت وای شهسوار من، ای حسین!^(۲)

۳. بر و کلمان، کارل خاورشناس و محقق آلمانی

شهادت حسین علیه السلام علاوه بر نتایج و اثرات سیاسی، موجب تحکیم و اشاعه مذهب شیعه گردید و این مذهب مرکز و مظهر تمایلات ضد عرب شد.^(۳)

۴. برون، ادوارد مورخ و دانشمند انگلیسی

به عقیده ما دسته شیعه یا طرفداران علی علیه السلام به قدر کافی هیجان و از خود گذشتگی نداشتند، ولی پس از حادثه کربلا قضیه دگرگون شد و تذکار زمین کربلا که به خون فرزند پیامبر آلوده بود و یادآوری عطش سخت وی و نعش نزدیکانش که اطرافش روی زمین ریخته بود، کافی بود که عواطف سست‌ترین مردم را به هیجان آورد و روح‌ها را غمگین سازد. چنانچه به رنج و خطر و حتی نسبت به مرگ بی اعتنا شوند.^(۴)

۵. پطروشفسکی، ایلیا پاولویچ مورخ

بزرگ روسی

حسین علیه السلام در پیکار نابرابر پس از آن که ۳۳ زخم نیزه و ۳۴ زخم شمشیر بر او وارد آمد از پای در آمد. هم رزمان وی نیز کشته شدند...^(۵)

۶. توندول، یورشو تاماداس

شهادت حسین علیه السلام از همان زمان که طفلی بیش نبودم، در من تأثیر عمیق و حزن آوری می‌بخشید. من اهمیت بر یادداشتن این خاطره بزرگ تاریخی را می‌دانم. این فداکاری‌های عالم از قبیل شهادت امام حسین علیه السلام سطح بشریت را ارتقاء بخشیده است و خاطره‌ی آن شایسته است همیشه بماند و یادآوری شود.^(۶)

۷. توین بی، ارنولد، جوزف فیلسوف و

مورخ انگلیسی

معاویه یکی از قریشی‌های مقتدر نسل خودش بود. حضرت علی علیه السلام نتوانست با ریاکاری‌های سیاسی او مقابله کند لذا او و پسرش حسین علیه السلام نوه پیامبر مظلومانه به شهادت رسیدند.^(۷)

۸. جمس فردریک

درس امام حسین علیه السلام و هر قهرمان شهید دیگر این است که در دنیا اصول ابدی عدالت و

ترحم و محبت وجود دارد که تغییرناپذیرند. همچنین می‌رساند که هر گاه کسی برای این صفات ابدی مقابله کند و بشر در راه آن پافشاری نماید، آن اصول همیشه در دنیا باقی و پایدار خواهد ماند. (۸)

۹. جوزف، رینو متشرق فرانسوی و مؤلف کتاب اسلام و مسلمین

شیعه دین خود را با شمشیر پیش نبرده، بلکه با نیروی تبلیغ و دعوت پیشرفت کرده و اهتمام آنها به برگزاری مراسم سوگواری موجب شده که تقریباً دو ثلث مسلمانان و بلکه جماعت از هند و مجوس و سایر مذاهب نیز با آنان در عزای حسین (ع) شرکت کنند. (۹)

۱۰. دیکنس، چارلز

اگر منظور امام حسین (ع) جنگ در راه خواسته‌های دنیایی خود بود، من نمی‌فهمم چرا خواهران و زنان و اطفالش به همراه او بودند. پس عقل چنین حکم می‌کند که او فقط به خاطر اسلام فداکاری کرد. (۱۰)

۱۱. دو کبری، موریس اندیشمند فرانسوی

پیروان حسین به واسطه عزاداری حسین می‌دانند که پستی و زیر دستی استعمار و استثمار را نباید قبول کنند، زیر شعار پیشرو و آقای آنها تن ندادن زیر بار ظلم و ستم بود. (۱۱)

۱۲. زیدان، جرجی نویسنده مسیحی لبنانی

پس از رحلت پیامبر... حب جاه و مال بر فضایل اخلاقی، فایق آمد و افکار و آرای آل علی (ع) در میان چنان مردمی بی اثر ماند. چنانکه مردم کوفه به خاطر جاه و مال بیعتی را که با حسین بن علی (ع) کرده بودند، در هم شکستند و به این نیز اکتفا نکردند، او را کشتند. (۱۲)

۱۳. طوماس، مان متفکر آلمان

اگر بین فداکاری مسیح و حسین (ع) مقایسه شود، حتماً فداکاری حسین پر مغزتر و با ارزش‌تر جلوه خواهد نمود. زیر مسیح روزی که آماده برای فدا شدن گردید زن و فرزند نداشت و در فکر آنان نبوده که بعد از او به چه سرنوشتی دچار خواهند آمد. امام حسین (ع) زن و فرزند داشت و بعضی از آنها کودک خردسال بودند و احتیاج به پدر داشتند. (۱۳)

۱۴. فریشلر، کورت مورخ بزرگ آلمانی

امام حسین (ع) در فداکاری قدم را از حدود فدا کردن خود برتر نهاد و فرزندان را هم فدا کرد... تصمیم ثابت حسین (ع) برای فداکاری مطلق نه ناشی از لجاجت بود نه معلول هوی و هوس و او با پیروی از عقل، مصمم شده بود که به طور کامل فداکاری کند تا این که مجبور نشود بر خلاف پر نسیب (عقیده، آرمان والا) خود به

وسيله سازش کاری با یزید بن معاویه و زندگی ادامه دهد.

می‌دانیم که حسین (ع) خود را برای کشته شدن آماده کرده بود و او که عزم داشت خویش را فدا نماید، چرا توقف نکرد تا به قتلش برسانند و چرا دایم اسب می‌تاخت و شمشیر می‌انداخت... حسین (ع) دست روی دست گذاشتن و توقف برای کشته شدن را دور از مردانگی و جهاد در راه پر نسیب خود می‌دانست در نظر حسین (ع) در همانجا توقف کردن و گردن بر فضا دادن، تا این که دیگران نزدیک شوند، تا او را به قتل برسانند. خودکشی محسوب می‌شود، یک مرد دلیر و با ایمان خودکشی نمی‌کند. (۱۴)

۱۵. کارلایل، توماس دانشمندی بزرگ انگلیسی

بهترین درسی که از تراژدی کربلا می‌گیریم این است که، حسین و یارانش ایمان استوار به خدا داشتند. آنان با عمل خود روشن کردند که تفوق عددی در جایی که حق و باطل روبرو می‌شوند اهمیت ندارد. پیروزی حسین با وجود اقلیتی که داشت موجب شگفتی من است. (۱۵)

۱۶. گاندی، مهاتما زهبر انقلاب بزرگ هندوستان

من زندگی امام حسین (ع) آن شهید بزرگ اسلام را به دقت خوانده‌ام و توجه کافی به صفحات کربلا نموده‌ام، بر من روشن شده است که اگر هندوستان بخواهد یک کشور پیروز گردد، بایستی از سر مشق امام حسین (ع) پیروی کند. (۱۶)

۱۷. گین، مسیو

فاجعه کربلا و مصیبتی که بر حسین بن علی (ع)

وارد شده، بعد از قرن‌ها متمادی و اقالیم خیلی دور دست حس شفقت و همدردی خون سردترین و دل سخت‌ترین خواننده را تحریک نموده و منقلب می‌سازد. (۱۷)

۱۸. مادام، انگلیسی از نویسندگان دائرة المعارف قرن نوزدهم فرانسه

بزرگ‌ترین دلیل بر اثبات مظلومیت امام حسین (ع) قربانی دادن بچه شیر خواره‌اش بود که در هیچ تاریخی سابقه ندارد بچه شیرخواری را برای طلب آب (بی قیمت و قد) بیاورند و آن قوم دغا عوض دادن آب، او را طعمه تیر جفا قرار دادند. این عمل دشمن اثبات مظلومیت حسین (ع) را نمود و به همین نیروی مظلومیت بساط عزت خاندان مقتدر بنی امیه را برچید و رسوای عالیشان نمود. در اثر جانبازی‌های او و اهل بیت بزرگش دین محمد (ص) حیات نوینی بخود گرفت. (۱۸)

۱۹. ماساریک، توماس کشیش متفکر اروپایی

گرچه کشیشان ما هم از ذکر مصائب حضرت مسیح مردم را متأثر می‌سازند، ولی آن شور و هیجانی که در پیروان حسین (ع) یافت می‌شود در پیروان مسیح یافت نخواهد شد. گویا سبب این باشد که مصائب مسیح در برابر مصائب حسین مانند پر کاهی است در مقابل یک کره عظیم پیکر. (۱۹)

بی نوشت:

۱. علی و حسین دو فرمان اسلام: گابریل انکری، ترجمه فروغ شهاب، کتاب فروشی زوار، تهران، بی تا، ص ۲۸۲.
۲. درسی که حسین (ع) به انسان‌ها آموخت، سید عبدالکریم هاشمی نژاد، ص ۴۵۱.
۳. تاریخ ملل و دول اسلامی: کارل پروکلمان، ترجمه هادی جزایری، بنگاه ترجمه و نشر کتاب، تهران ۱۳۶۴، ص ۱۰۸.
۴. عظمت حسین بن علی (ع)، تألیف ابو عبدالله زنجانی، ص ۴۴.
۵. اسلام در ایران، ایلیا پاولویچ پتروفسکی، ترجمه کریم کشاورز، پیام، تهران، ۱۳۵۴، ص ۵۴.
۶. درسی که حسین (ع) به انسان‌ها آموخت، ص ۴۴۸.
۷. تاریخ تمدن: ارنولد توین بی، ترجمه یعقوب آژند، مولی، تهران، ۱۳۶۸، چاپ سوم، ص ۴۵.
۸. درسی که حسین به انسان‌ها آموخت، ص ۴۴۹.
۹. پرتویی از عظمت حسین (ع)، لطف الله صافی، ص ۴۴۰.
۱۰. درسی که حسین (ع) به انسان‌ها آموخت، ص ۴۴۸.
۱۱. همان، ص ۴۵۱.
۱۲. تاریخ تمدن اسلام، جرجی زیدان، ترجمه علی جواهر کلام، امیر کبیر، تهران، ۱۳۷۲، چاپ هشتم، ص ۶۵.
۱۳. تحریف‌شناسی عاشورا در پرتو امام‌شناسی، داود الهامی، مکتب اسلام، قم ۱۳۷۸، ص ۱۳۰.
۱۴. امام حسین (ع) و ایران، کورت فریشلر ترجمه ذبیح الله منصوری، جاودان، تهران، ۱۳۵۵، چاپ دوم، ص ۴۴۴.
۱۵. درسی که حسین به انسان‌ها آموخت، ص ۴۴۸.
۱۶. همان، ص ۴۴۷.
۱۷. تاریخ اسلام و عرب، امیر علی، ص ۹۳.
۱۸. چهره درخشان حسین بن علی (ع)، علی ربانی خلخالی، ص ۱۳۴.
۱۹. درسی که حسین (ع) به انسان‌ها آموخت، ص ۴۵۱.